

škofijstvom pri c. k. namestniji v Gradci pritrдело, da se sme ta cerkvena ustanova oddati za 9000 gld., katerih je za to posestvo ponudila gospa g. profesorja Oreškega v Celji.

Dve nesreči ste se v zadnjih dnevih pri nas zgodili; v noči pred duhovem so Zagradom ponočnjaki nekega delalca Jožefa Oštirja ubili, včeraj pa je v Gaberjih neki kočijaž tamošnega nožarja Pecherja 3letnega sina Ignaca povozil, da je kratko potem umrl in če še kdor hoče to med nesreče šteti, se je danes pripetila ta, da bi bili gg. porotniki imeli nekega ubijavca soditi, pa ko je bilo že vse sodišče zbrano, g. ubijavca ni bilo. 2. in 3. krat se zberejo vnovič porotniki, pa zatoženca ni in ker je pri Ptuji doma in ga niso prej zaprli, so morali gospodje brez, da bi bili kaj opravili, raziti. —

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Obče se je nadejalo, da bode po cesarjevem povratku iz Dalmacije pri nas nekoliko sprememb. To se je deloma že uresničilo. V pravdi Ofenheimovi hudo zamazani minister Banhans je vendar enkrat končno odpravljen. Cesar so ga odstavili in njegovo mesto trgovinskega ministra podelili Chlumetzky-u; za kmetijskega ministra je imenovan grof Mansfeld. Ta je sicer ustavak pa vendar liberalcem ni popolnem všeč. Še bolj pa njih jezi to, da so svitli cesar dva dalmatinska Slavjana počastili s izrednimi znamenji svoje zadovoljnosti. General Rodič dalmatinski namestnik, dobil je veliki križ reda sv. Leopolda, generalni major Jovanović pa je postal baron. Liberalni Gradčani že čutijo grenke nasledke svojega razsajanja zoper cesarjevega gosta don Alfonza. Gradec namreč zgubi lastno policijo in dobi cesarko, ki ga bo 80.000 fl. stala. Cesarski namestnik Kúbek se je celo pri cesarji zameril. Te dni je moral osebno nesti cesarsko pismo don Alfonzu. Ali s tem še ni zadosti ponižanja. Hočejo ga odstaviti in namesto njega postaviti barona Wiedenfelda, ki je sedaj v Linci.

Pri poslednji seji kranjskega zbora je nemčur Schrey grdo psoval Slovence, iz med katerih so skoro le Mladoslavenci še v zbornici sedeli. Ali nobeden si ni upal besedice črnoti. To je grdo in nedostojno!

Ogerski državni zbor je 24. t. m. bil sklenjen in razpuščen. Nove volitve bodo 1.—12. julija. Novi zbor se snide 28. avg. Ali bodo novi poslanci boljši od starih, kdo ve? Želeti bi bilo pak, da bi ti gospodje menj govorili pa več mislili.

Hrvatski sabor začel je 20. t. m. zborovati, kar pa ne bo dolgo trpelo, kajti na jesen bodo nove volitve. V Sisku so imela vsa hrvatska pevska društva binkošne praznike sijajen shod. Tudi Slovenci so poslali 40 jakih ljubljanskih: Sokolov. Tak je prav. Nihče ne veruje, kako koristni da so taki shodi!

Za poduk in kratek čas.

Sveto leto.

(Konec.)

S. V zgodovini katoliške Cerkve je to posebno djanje previdnosti božje, da so se ti veličastni božji poti v Rim začeli ravno malo preden so se papeži iz Rima v Avignon 1309. leta preselili, in da so papeži njih podpirali. S tem se je pri vernikih in pri papežih ohranil spomin, da je Rim središče krščanstva in torej pravi sedež papežev.

Ta spomin je gotovo tudi Rimljane obhajal, ko so l. 1343 šli papeža Klementa VI. v Avignon prosit, naj se vrne v Rim in naj mesto vsako 100. leto, kakor je bilo od Bonifacija VIII. določeno, vsako petdeseto leto za sveto leto dovoli. Papež Klement, rojen Francoz, je rajši bil na Francoskem nego v Rimu, toraj jim prve prošnje ni uslišal, pač pa drugo, zato je 1350. leto bilo drugo sveto leto.

In zopet je ta določba na čudovit način prešinila svet. Zopet je brez števila vernikov prišlo za romarsko palico in toliko ljudi je prišlo v Rim, da so morali pod milim nebom prenočevati, ker niso mogli dobiti stanovanj. Oštarijašem časih zarad velike gnječe ni bilo mogoče denarjev proti pobirati. To leto je neki do 3 milijone romarjev molilo na grobih sv. Petra in Pavla.

Vneti gorečnosti Kristijanov je bilo še itak predolgo čakati 50 let na sv. leto. Želeli so torej, naj bi se ta čas tako skrajšal, da bi po človeški sodbi vsak človek lahko enkrat v življenju sveto leto obhajal. Nekteri so želeli čas Kristusovih let na zemlji, da bi bilo vsako 33. leto sv. leto. Vendar papež Pavel II. so leta 1470. odločili vsako 25. leto za sveto leto, in to še zdaj velja.

Leta 1500 so papež Aleskander VI. posebno slovesno sveto leto obhajali ter določili, kako se ima vselej, kedar je mogoče, obhajati. Na praznik Kristusovega vnebohoda poprejšnega leta se ima sveto leto naznaniti. Na sveto bilo popoldne gredó sv. Oče v slovesni procesiji v veliki predvor vatikanske bazilike, iz ktere drži pet vrat v velikansko cerkev sv. Petra. Skrajna vrata na desno, če v cerkvo greš, so zazidana in zaznamovana z velikim križem in z letno številko, kedaj so bila zadnjič odprta. To so sveta vrata (porta santa). Ta vrata se odprejo le svetega leta in ker je odpiranje teh vrat znamenje, da se sveto leto začne, odprejo jih sv. Oče sami. Kedar se to godi, je cerkev prazna, ker celi den so bila vsa vrata zaprta, zato pa je zunaj pred vratmi vse polno ljudi iz vseh stanov. Ko slovesna procesija pride do teh vrat, odmolijo duhovniki nekatere molitve, sv. Oče pa stopijo iz svojega sedeža in s srebrnim kladvom udarijo na steno. Stena je že bila toliko podkopana, da se takoj zruši. Zidarji cerkve sv. Petra — Sanpiestrini — družba najizvrstnejših rimskih zidarjev, hitro ves posip odstra-

nijo in sv. Oče gredó gologlavi in s svečo v roki prvi v cerkev, za njimi pa kardinali in drugi spremljevalci ter pred velikim oltarjem odmolijo večernice. Med tem pri vseh vratih prihajajo tudi drugi ljudje v cerkev.

Po tem slovesnem začetku se sveto leto le v Rimu obhaja; vse očitne veselice nehalo, posvetni hruš utibne in sploh je celo leto vse, kakor v postu. Vse je slovesno; na prižnice hodijo najglasovitiši pridigarji, v spovednicah se nahajajo spovedniki vseh jezikov, in pobožne bratovščine skrbé za potrebo romarjev. O Božiči se sveto leto ravno tako slovesno sklene. Sveta vrata se zazidajo ter z letno številko in s križem zaznamvajo. —

Drugo leto potem še le je sveto leto za celi katoliški svet.

Na ta slovesni način se je obhajalo sveto leto 1825. Papež Pij IX. niso mogli ne leta 1850, ker so bili iz Rima pregnani, ne letos, ker so jetnik v svojem poslopji, tako slovesno sv. leta obhajati. To je tudi uzrok, da se ne obhaja najpred samo v Rimu, ampak na enkrat po celem svetu. Toda čeravno se sveto leto letošnje ne more tako slovesno obhajati, ne škoduje to nič. Kajti kdor dopolni pogoje, ki so v papeževem pismu naročeni in ki so se vsem v začetku svetega leta oznanili in razložili, vdeleži se vseh duhovnih dobrot svetega leta. Na nas je toraj da to spolnimo in dobro sv. čas porabimo: „Glejte, zdaj je prijeten čas, zdaj so dnevi izveličanja“.

Velika nesreča na vodi.

Bilo je 18. maja, ko je iz sv. Štefana nad Gradcem hotela procesija priti čez Muro v slovito romarsko cerkvo Strassengel. Brod je sestavljen iz 2 ladij, ki ste pokriti in zvezani z deskami. Prvi oddelek procesije s kaplanom vred je srečno prebrodil reko. Ali drugače se je godilo drugemu oddelku in g. župniku. Stopilo je namreč preveč ljudi za jedenkrat na brod, kakih 120 oseb. Župnik je zastoj prosil, naj bi ljudje potrpeli. Med tem je nekdo pred časom železno verigo spustil in ladjici ste tak nesrečno med močne valove prišli, da so ti z največjo silo pritiskali. Kmalu se nagne ena in zajemlje precej vode. Sedaj pa vse upije: nazaj, nazaj! Ali bilo je prepozno. Steber, h katerem je brodovo vožje pripeto, se z velikim brumom podere in nesreča je bila storjena. Ladjici se pogrezneta, ljudje stojijo drug drugega se drže do ram v vodi; vsi molijo; sredi njih g. fajmošter. Čez $\frac{1}{4}$ ure se pa ladjici na kosce razneseta. Kdor zamore, ta pograbi kako desko. Med temi tudi g. fajmošter, ki je čez 2 uri zopet iz vode prišel. Ž njim je življenje rešila neka žena, ki se je njegove suknje držala in pa 2 otroka, ki sta se mu na vrat obesila. Malo kdo je smrti ušel. Do sedaj so 90 mrličev iz vode potegnili.

Razne stvari.

(Cesarjevič Rudolf) ki je sedaj v 18. letu starosti, je se ta meseca 6 dni mudil na Štajerskem v Neubergu. Bil je na jako zanimivem lovu na divje peteline, kojih je 14 ustrelil.

(Laška posojilnica) se je ustanovila. Vsak deležnik vplača 25 fl. deležnine in 1 fl. vpisnine. Sedanji predsednik je g. France Tieber.

(Dr. Križan) v Ptuiju je 16. t. m. po kratki bolezni umrl. Rajniki je bil slovensk pesnik in zvest narodnjak.

(Slovenec) dr. Gregor Krek je od cesarja imenovan za profesorja slavjanskega jezikoslovja na Graškem vsenčilišči.

(Konduktarjem) na železnica se je zopet naročilo, da imena stacij bolj glasno izklicavajo, da se godi menj neredov.

(Pod železniški vlak) je prišel Ožbald Kajzer, težak v Vuhredu; kolesa so ga zdobila.

(Obesil) se je v svojem stanovanji Jan. Kolenc, pisar pri topliški uradnici v Laškem potem, ko se je poprej skušal s kraljevo vodico pokončati.

(Lepi Mariahoferski biki) $1\frac{1}{4}$ leta stari se dobivajo pri oskrbnistvu grajšin Hausambacher in Rogoze pri Mariboru.

(7 let težke ječe) je pri porotni sodnji v Celji dobil J. Cvirn, zato, ker je svojega gospodarja Požuna ubil. — 5 let težke se je spoznalo J. Riegerju, ker je Marijo Krajnc v Zavrhu z nožem usmrtil.

(Ana Damiš) na vislice obsojena, je pomiloščena na 10 let težke ječe. Nesrečnica iz Gočeve v Slov. goricah doma je svojega moža bila umorila.

(Pet štipendij, vsaka po 100 fl.) je razpisanih pri živinozdravniški in podkovarski šoli v Gradcu za leto 1875/76. Prošnje se vlagajo pri dež. odoboru do 31. julija t. l.

(Nespametno vračilo). Nek posestnik v Galiciji pri Dobrni je hotel svojemu 4letnemu otroku gliste pregnati. V ta namen je v peči razbelil močen lanec ali ketno in njo z jesihom polival, otroka pa nagega čez držal. Sopar je bil silno vroč, da se je detetu začela koža lupati. Po strahoviti bolečini je moralo umreti!

(Dražbe). 28. maja Štef. Štern v Ješenci, 7718 fl. — Jernej Kurcer v Braunschweig-u 145 fl. — 29. maja Jera Prudenčar v Trnovi, 1960 fl. — 5. junija Jož. Fric v Slov. Bistrici, 11.345 fl. — 10. junija Jan. Sakuš v Brežicah, 5952 fl. — Pri ptajski sodnji. 4. junija Marija Šterbak pri sv. Lovrenci na polji 2500 fl. — Franc Kaisersberger, 1190 fl. — Treza Potočnik, 2645 fl. — Jan. Krajnc, 1031 fl. — 7. junija Filip Muster, 3660 fl. — 9. junija Štef. Jezernik, 1650 fl.

Loterijske številke:

V Trstu 22. maja 1875: 12 47 57 90 63.

Prihodnje srečkanje: 5. junija 1875.